

Сарајево ових дана: Височица и Бјалашница, 24-26. август 2012.

Сигуран сам да у животу сваког човека постоје толико лепа и бајковита тренуци који су се десили а за које, након доживљеног, није сигуран да су се уопште и збили, да су се одиграли у реалном простору и времену, да су постојали. Ти тренуци су од оних ретких савршених, од оних за које је човек једино сигуран да су дар од Бога јер су проткани том чудесном и окрепљујућом енергијом, миром, спокојем... И тај човек, након таквог искуства, обавезно се пита да ли он уопште заслужује једну такву награду, чиме је он то заслужио у прошлости, шта је то он чинио да би му се сва та лепота дала на увид? Јер он је, ако се добро сећа, а сећа се добро, у својој прошлости само грешио. И грешио је, грешио, грешио....

Мени се у јесен 2011. почетком новембра месеца, дакле нешто мање од годину дана, десило управо такво једно искуство- једно искуство које ми и дан данашњи личи на један леп, и на жалост, кратак сан. Повратак након много година у град за који ме веже много успомена из школе војне, сусрет са тим тешко рањеним местом, сусрет са изузетним људима који носе тешке судбине на својим плећима али и поред свега тога ведрим, насмејаним, оптимистичним...такве сам људе ја затекао... И одлазак на планину....

У град Сарајево сам стигао са лепим људима, мојим добрим пријатељима из Тузле, Хасаном и Драганом, и са Станом из Београда, а на планину смо отишли сви ми заједно предвођени једном Лејлом, лепршавом сарајком, полетном, стално насмејаном, лепом и згодном....

И повела нас је на Височицу. Дан је био, иако је била дубока јесен, управо рајски. У мајици кратких рукава на + 20ак, окупан благим новембарским зрацима сунца, упијао сам ватрене боје и суптилне звукове, величанствене призоре, дисао атмосферу дубоко удишући и пунећи плућа слатким опојним ваздухом омамљујући се све више и више са сваким новим удисајем и издисајем.... Уживао сам планину и све на њој и око ње, сећајући се готово заборављеног, у друштву изузетних људи.... Тада сам пожелео да се ту у што скорије време вратим, да ту лепу планину и тај чаробан крај Тушила покажем и другим људима, да све то поделим са још неким. Дакле, ту се и тога дана зачала у мени идеја да организујем посету планинарском дому

„Врела“ који се налази у том прелепом окружењу на 1200 мнв, из којег би се пели на Височицу и где би спавали.

... И да, постоји ту још један важан разлог зашто сам одабрао баш то место и тај крај.

За мене не постоји ништа лакше него организовати одлазак на било коју планину у Црној Гори, имам много добрих пријатеља доле који би ме без резерве подржали у сваком смислу и једна таква организација би текла сигурном извесношћу ка своје циљу као што и река тече ка своје ушћу. И није важно која и каква река- велика или мала, брза или спора, мирна и тиха или распевана и разиграна, свеједно је. Све би текло ка своје ушћу, своје крају и сигурно стигло до циља.

Мени је немерљиво веће задовољство повести људе и драге пријатеље, и поново их спојити са неким другим људима са којима смо некада имали многобројне везе, безброј нити нас је спајало, заједно с њима смо патили, радовали се, туговали, славили победе и туговали поразе. Није то тако давно било, ја то време веома добро памтим. А све те танане људске нити су у једном застрашујућем тренутку потпуног помрачења светлости, ових простора и људских душа, грубо потргане, разбијене у парампарчад, исечене на безбројне делове, осакаћене до неприпознатљивости. Ако ја као роб божији, успем својим деловањем а боравећи кратко на земљи, да спојим бар једну покидану нит, да саставим бар два парчета из те разбијене некада целине, да учиним барем једно добро дело у том смислу, ја ћу бити срећан.

Да се завађени измире, да се наљућени одљуте, да они који међу собом не разговарају почну то да чине, да разочарани виде макар и траг добре воље и оптимизма...то је мој мотив. То ме испуњава радошћу и даје ми невероватну енергију и снагу-крепи ми душу. Е зато ја водим излете баш на та и таква рањена места без и најмањег страха од лоших последица које су ми неки овде помињали. А у моју Црну Гору, за коју иначе мислим да је једна од најлепших земаља на свету, ионако одлазим много пута у току године, и са тим драгим људима који су моја браћа се виђам често, мада не сасвим довољно, пењући се по сигурно најлепшим планинама Балканског полуострва. Што никако не значи да нећемо организовано одлазити и тамо доле, напротив! Дакле....

Височица и Бјелашница

Једва сам саставио групу за одлазак на овај излет. Таман се пријави довољан број учесника кад неко одмах након тога откаже учешће. И тако у круг. Помишљао сам и да откажем све и да тако завршим ту причу али сам се предомислио. У томе ми је помогао и Жарац, чавек који је требао да нас вози, дајући ми више него коректну понуду за превоз. Више него коректну! И пар добрих савета и добронамерних порука. Након тога сам одлучио да будем упоран и да ја учиним све што је у мојој моћи. Одлучио сам и да се молим Богу, не би ли и Он помогао и учинио што је до Њега, пошто Он може све и- помогло је! Последњег дана се јавило и потврдило своје учешће три девојке - Данијела, Светлана и Јелена. Тако је акција осигурана и ја сам у том тренутку знао и веровао да ће ово бити необично леп излет. И био је!!! Да бисмо уштедели једну ноћ спавања у пл. дому, тј. да не бисмо плаћали спавање у дому и тиме повећали трошкове целе акције, пошли смо на пут у 22 сата у петак 24.08. и путовали смо целу ноћ. Пuteви у нашој земљи су јако лоши а у Босни су мало бољи али кривина кривину стиже па су подједнако тешки за возњу, и ми смо тим и таквим путевима стигли у пл. дом „Врела“ у Тушилима око 5 сати изјутра. У току ноћи и за време тог путовања је мали Милан (10 година) исповратио и сопствену душу. Разбудили смо домаћине а они су нам отворили врата дома, отворили су нам врата соба, врата дневног боравка, врата купатила и већ у том тренутку, а то ћемо мало касније и сами схватити, и врата својих срца.....

Сместили смо се у лепе, чисте и за планинарске услове комфорне собе, и успели чак и да одспавамо сат или два времена, како је ко хтео, јер је полазак на успон био планиран за 8 сати. Напољу се рађао и без велике муке родио још један леп, ведар и сунчан дан али није било вруће, дом се налази на 1200 мнв, а то је висина која обезбеђује пријатну свежину.

На успон смо пошли око 8 и 15, прилично освежени иако смо путовали целу ноћ. Три сата слободe да чиниш са њоме шта желиш су учинили своје и успели смо се у доброј мери опоравити од пута, кретали смо се доста лако. Крећући се кроз прозачну и лепо осветљену шуму испресецању пространим ливадама, које су све до једне изгледале као да су подшишане од стране истог мајстора, правећи честе али кратке паузе и ношени на крилима доброг расположења, након готово два сата хода избили смо на један плато, више је то до, испод самог врха Вито.

Испред нас се појавила прва озбиљнија препрека у виду позамашне стрмине, коју су на равне части поделили и настанили трава, крупно камење и стење и нешто сипара. На том месту које је уједно и најнапорније на целој стази, неки од нас су осетили последице целоноћног напорног путовања и неспавања, што се манифестовало у виду недостатка физичке снаге и пољуљане воље. Међутим, уз малу помоћ осталих из групе сви смо изашли на гребен, (нас дванаесторо) и на врх Вито који се налази на висини од 1960 метара изнад мора.

А тај Вито је једно лепо место. Иако је била оморина тј., измаглица проузрокована високим температурама и влагом, ипак смо имали довољно леп поглед на околину. Са тог места смо у том тренутку могли

видети остатак Височице, горопадни Пузим, Трескавицу у свој нјеној раскошној лепоти, олимпијску Бјелашницу колико је год има, као и велики кањон Ракитнице заглављен између Бјелашнице и Височице до самога његовог бескраја, околна села и насеља, небројно стадо оваца како се опуштено напаса на литици наднесеној над провалијом.... Да је била боља видљивост још би видели Прењ, Чврсницу и још понешто. Али нисмо се жалили ни на ово што нам је галантно понуђено и раскошно сервирано.

На врху остадосмо неких пола сата, можда и који минут дуже од тога. За то време смо доручковали, пили воду, фотографисали се , наравно... Један део групе, Милана, Јелена и Снежана, које су имале нешто више енергије у резервоару, су се одвојиле и отишле да обиђу гребен у продужетку нашега гребена а лево од самога врха. Уз дозволу, наравно, није било самовољних. Након паузе смо наставили даље изразито гребенском стазом ка следећем врху, и још даље ка пл. дому. Темпо је био прилагођен онима који су били исцрпљенији и са мање снаге. Непосредно пред врх Дрства, троје је одустало од даљег пењања и ја сам одлучио да их пратим на том спуштању до једног извора где ћемо се састати са делом групе која је продужила до поменутог врха. За неких 15-20 минута, група од 8 планинара коју је даље повео Пеђа, мој стари планинарски друг, пријатељ из школе војне и са посла (знамо се 23 године! Аууу!), коначно- велики пријатељ у кога имам много поверења, се и попела на Дрству, 1860 мнв. А моја мала групица је након 20ак минута пажљивог спуштања стигла до извора који, услед овогодишње вишемесечне велике суше, једва да је личио на себе и једва је давао знаке живота, али...био је жив! А и ми смо оживели заједно са њим. На том месту смо срели две жене настањене у оближњем селу, које су гасиле жеђ и одмарале се у хладу оближње старе и квргаве букве после брања траве иве (има она народна-трава

ива, од мртва прави жива!). Одмах смо се упустили у разговор с њима, једва сам то дочекао. Волим људе висина, волим те горштакче карактере, интересантан им је начин размишљања, не пропуштам прилику да се поразговарамо и да разменимо информације и утиске. То су људи боље обавештени од свих могућих брошура, туристичких водича, разних мапа, информатора. Живе на том простору и све знају о том крају. Живећи ту, живе и све промене које се дешавају у локалу, живећи новости, живећи догађаје...Што би се рекло модерним језиком-редовно ажурирају податке. Испричасмо се лепо, биле су добро расположене. А и ми са њима јер смо се у међувремену добро освежили хладном изворском водом. Ту нас је сустигла и екипа са Дрстве и после кратке паузе смо наставили заједно ка дому.

У дом смо пристигли након сата времена лаганог хода, нешто мало пре 17 сати. Истуширали се, средили се, пресвукли се и спустили се у пријатни дневни боравак на хладно еликсир пиво и на клопу коју су нам спремили добри домаћини, а коју смо наручили ујутро пре одласка. Кад смо намирили стомаке остали смо на по још два-три хладна Сарајевска. Е да... била је и по нека ракија..... Разишли смо се у поноћ!!

Следећег дана након устајања, паковања, доручка и свих осталих радњи јутарњих, напустили смо себе и убацили ствари у бус. Пре поласка је био и један кратки групни фото-сешн након којег смо се и опростили са нашим домаћинима, Сеном и са Дином, и кренули ка нашем следећем циљу- ка оближњој Бјелашници. Аутобус и Жарац су нас одвезли до пл. дома на Бијелим Водама одакле креће стаза ка Бјелашници и Опсерваторији, њеном највисочијем врху. Опсерваторија је изграђена 1894. год. за потребе аустроугарске војске, и прва је такве врсте на Балкану, а друга у Европи. Испод опсерваторије постоји и гроб првог метеоролога који је ту радио одмах по изградњи станице, аустријанца којем, на жалост нисам упамтио имена (Отто Hirsch?) . Иначе је опсерваторија највиша стално настањена тачка у БиХ (2067 мнв).

На стазу је изашло нас 12, Светлана је за почетак одустала, претходни дан јој је тешко пао. Стаза је лепа, није дуга (око 4-5 км ценим) и није много тешка. Ипак, до врха нам је требало око 2,5 сата. Бјелашница је планина чији су највиши делови потпуно без високог растиња и шуме, свуда наоколо је голет обрасла травом, пашњаци су то, са којих се, као и са Височице, пружа леп поглед на околину. Када смо стигли на врх, прво што сам после краће паузе пожелео је било да пронађем место са спомен плочом која помиње настрадале земунско-београдске планинаре, и опомиње све нас потоње који се називамо планинарима. И

да на том месту положимо, у име БукваЛиста и осталих, мали венац који сам купио још у Н Саду. У први мах нисам успео у томе! Обишао сам два-три пута око целог комплекса гледајући пажљивије сваки наредни круг не бих ли је уочио негде на згради или поред зграде, или негде у камењару-и ништа. Све док нисам позвонио на врата опсерваторије из које је изашао Мирза, становник те исте, и који ми је показао где се то место налази. А то је место удаљено неких 200-300 метара југозападно од опсерваторије. И у питању је бетонски стуб на коме нема никаквих обележја, никакве спомен плоче! А било је! Међутим, неко је, из ко зна којих разлога и побуда, поскидао те плоче са бетонског стуба. Домар, тј. домаћин опсерваторије нас је пустио у зграду у којој постоји просторија намењена баш планинарима, у коју смо се склонили од јаког ветра и у којој смо неки доручковали а неки ручали. Вреди знати да се у случају неког лошег времена може склонити у опсерваторију и ту наћи спас. Треба само позвонити на звонце и неко ће већ отворити. Улаз је измађу две зграде. Земунски планинари који су настрадали у ноћи између 1. и 2. децембра 1962. г. Нису стигли до тог места, недостајало им је само 200тинак метара до спаса. Након кратког задржавања у опсерваторији захвалили смо се домаћину на гостопримству и на корисним информацијама и отишли до поменутог бетонског стуба да положимо тај мали венац. Уз једно кратко потсећање на тај трагичан догађај, случај у коме је пострадало 7 планинара, положили смо венац и упутили се ка Штињем Долу где нас је чекао аутобус. Од опсерваторије до Штињег Дола води доста лоше означена стаза која се прође за неких пола сата, али ту стазу не треба посебно ни тражити јер се са врха (мало испод антене) Штињи До види голим оком и треба ићи право у долину. Пролазно време нам је било задовољавајуће и ми смо се после пресвлачења и паковања ствари упутили ка Сарајеву да успут обиђемо и Башчаршију. За обилазак смо имали на располагању око сат времена. Нисмо ишли у групи већ како је ко хтео. Па је неко пио кафу у дебелој хладовини старе липе, неко је ишао код Ферхатовића на ћевапе, неко је пробао бурек а неко је једноставно само шетао. За разлику од времена када сам се школовао, а практично живео у Сарајеву, стара Чаршија је данас приметно посећенија страним туристима из разних крајева света. И некако ми се чини- утегнутија. Вреди је свакако видети.

Вративши се у заказано време, могли смо наставити наш пут ка Новоме Саду. Било је лепо и сунчано послеподне и ми смо уживали у призорима које смо виђали успут. Уживали смо у пространству и лепоти Романије, видели смо интересантна планинска места Рогатицу,

Хан Пијесак и Власеницу, додирнули Дрину и њен кањон, провозали се поред Зворничког језера, видели и Зворник.....

У Нови Сад смо стигли како смо и планирали, тј. мало пре тога, мало пре десет сати увече.....

Брзо смо се растали.....

*** И на крају свега, овом „извештају“ бих придодао и неколико речи којима ћу пробати да опишем групу коју сам имао част да водим и да изнесем неке моје утиске о нашем излету.

Прво- водио сам културне и пристојне људе. Неке од њих нисам до сада познавао, сада смо се упознали и јако су ми се допали. Наставићемо где смо застали, то је сигурно. Посебно ми је драго што је било и мање искусних, или чак потпуно неискусних планинара који су изашли на све врхове које смо планирали и што су им се очекивања у потпуности и остварила.

Ипак, посебну похвалу заслужује мали Милан, десетогодишњи дечак из Зрењанина, који је након напорног путовања и целоноћног тешког повраћања, успео да се опорави и да се заједно са нама попне и на Височицу, и на Бјелашницу. То су прве високе планине на које се у свом животу до сада попео. Надам се да ће их дуго памтити.

Посебну захвалност дугујем Игору, човеку који је рођени „чистач“, био је од велике помоћи оба дана помажући заосталима и правећи им друштво у, за њих, тешким моментима.

Такође велико хвала моме брату Толију који се старао о Миланчету и помогао му да све савлада са мање напора и тешкоћа.

И хвала мојој сестри Драгани што се дружила са Јасном када јој је било тешко да нас прати.

У једној простој реченици- група за пожелети !

И ја сам јако задовољан !

